

Toezichtbevindingen maatwerktoezichtplan Gemeente Westerkwartier juli 2025 - juni 2026

Informatiebeheer en archief (I&A)		
	Risicofactoren	Toezihtsacties
1.	De gemeente heeft nog geen kwaliteitssysteem geïmplementeerd in de processen maar inmiddels wel een kwaliteitsmedewerker/beleidsmedewerker aan de formatie toegevoegd. Volgende stappen zijn een plan van aanpak maken, het kwaliteitssysteem implementeren in de processen en een bewustwordingstraject starten. Met de implementatie wordt duidelijk waar gewerkt moet worden aan “informatie op orde”, hetgeen directe gevolgen heeft voor de uitvoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), de Archiefwet, de Omgevingswet en de Woo (Wet open overheid).	De gemeente en provincie hebben ieder kwartaal overleg over de voortgang van: • het plan van aanpak; • implementatie kwaliteitssysteem; • bewustwordingstraject/advisering organisatie.
2.	Verschillende taakspecifieke applicaties zijn aan het zaaksysteem gekoppeld. Uitgangspunt is dat de gemeente deze niet gaat koppelen aan het zaaksysteem maar dat deze taakspecifieke applicaties zelf archiefwaardig moeten zijn. De implementatie van het kwaliteitssysteem en een goede advisering aan de voorkant van het proces zullen hierbij van groot belang zijn voor de “informatie op orde”. Randvoorwaarde is dat er integraal gewerkt wordt met duidelijke kaders. De organisatie is per 1 april geheel gewijzigd, advisering aan de voorkant zal nog ingebed moeten worden in de organisatie. In het onderzoek voor aansluiting e-depot is de begraafplaatsadministratie als een hoog risico naar voren gekomen. Hiervoor is een externe partij ingeschakeld die aan de slag gaat met de administratie en de daarin beheerde gegevens. Er zijn 27 begraafplaatsen binnen de gemeente waarvan de administratie verschillend is gearhiveerd. Dit levert een groot risico op voor de terugvindbaarheid van de documenten.	De gemeente en provincie hebben ieder kwartaal overleg over: • werkzaamheden voortkomende uit het vullen van het kwaliteitssysteem; • ontwikkelingen zaaksysteem; • ontwikkelingen e-depot; • ontwikkelingen Woo “informatie op orde”; • ontwikkelingen project begraafplaatsadministratie; • digitalisering bouwvergunningen; • ontwikkelingen Documentair structuurplan; • wegwerken achterstanden vernietiging.
3.	Ondanks de wijzigingen die al doorgevoerd zijn in het team blijft de formatie kwetsbaar, er zal in verband met pensionering nog een aantal wijzigingen binnen het team plaatsvinden. Er is meer advisering aan de voorkant nodig in verband met de vele ontwikkelingen op het gebied van informatiebeheer en archief.	De gemeente en de provincie hebben ieder kwartaal contact over de invulling van de personele bezetting opdat de uitvoering van de wettelijke taken gewaarborgd blijft, mede gezien de ontwikkelingen (zie hierboven) en de inrichting van het informatiebeheer.

Bevindingen

Door afwezigheid van de provinciale toezichthouder vervalt dit onderdeel.

Huisvesting vergunninghouders

	Risicofactoren	Toezichtacties
1.	De gemeente dient aan de volgende condities te voldoen: - In het algemeen zicht hebben en houden op: . (de grootte van) de taakstelling; . (de samenstelling van) de gekoppelde huishoudens; . de aanvragen voor gezinshereniging; . de (flexibele) afspraken met de woningcorporatie(s); . de (flexibele) afspraken met de uitvoeringsinstantie(s); . de mogelijkheden om anders dan in sociale huurwoningvoorraad te huisvesten (bijvoorbeeld in particuliere huur, door verbouw van panden met een andere dan een woonbestemming). - Goed contact onderhouden met de regievoerder van het COA.	Twee keer per jaar beoordeelt de provincie of de dan geldende taakstelling is gerealiseerd.
2.	Door een laag aandeel sociale huurwoningen en een mismatch tussen woningaanbod en huishoudsamenstelling bestaat het risico dat toekomstige taakstellingen niet tijdig en structureel worden gerealiseerd.	De gemeente werkt, in samenwerking met ketenpartners, plannen uit voor structurele en aanvullende huisvestingsmogelijkheden buiten de reguliere sociale huurvoorraad (o.a. woningsplitsing en huisvesting van grote gezinnen). De gemeente informeert de provincie periodiek over de voortgang van de planvorming.
3.	De sociale huurvoorraad biedt onvoldoende capaciteit om de taakstelling te realiseren. Door het ontbreken van flexwoningen en een doorstroomlocatie is de gemeente beperkt in het opvangen van pieken en het realiseren van tijdige doorstroom.	De gemeente werkt aan de ontwikkeling van flexwoningen en een doorstroomlocatie als aanvulling op de sociale huurvoorraad en informeert de provincie periodiek over de voortgang en de beoogde capaciteit.
4.	De nieuwe taakstelling 2026-I kan, in combinatie met herhuisvesting van vergunninghouders uit tijdelijke woonvormen, opnieuw leiden tot druk op de uitvoering en regie.	De gemeente stuurt op tijdige realisatie van de taakstelling 2026-I (uiterlijk 1 juli) en versterkt de regie door structurele planvorming en periodiek overleg met de provincie.

Bevindingen

Samenwerking

De samenwerking tussen gemeente en provincie verloopt goed. De provincie baseert haar toezicht op COA-informatie en ontvangt aanvullingen van de gemeente waar nodig. Er is sprake van regelmatig overleg. De provincie ondersteunt de gemeente waar mogelijk bij de uitvoering van haar wettelijke taak.

Afgeronde toezichtacties

De achterstand is volledig gerealiseerd. Daarnaast is er nu een team ingericht met medewerkers die zich (onder andere) met de huisvesting van vergunninghouders bezighouden.

Toezichtacties die blijven staan of worden aangepast

Omdat het vorige maatwerktoezichtplan net een paar maanden geleden is opgesteld, zijn de risico's en toezichtacties daaruit overgenomen, deze blijven allemaal staan.

Nieuwe risico's en nieuwe toezichtacties

Niet van toepassing, zie hierboven

ERFGOEDWET EN OMGEVINGSWET

Gecombineerd - Gebouwd erfgoed en archeologie (GEA) + Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Risicofactoren		Toezichtacties
1.	In 2022 is met de gemeente en provincie een overleg geïnitieerd over het toezicht op monumentale waarden. In 2023 en 2024 is dit overleg gecontinueerd. In het overleg kwam naar voren dat er zorgvuldig wordt ingezet op het VTH-proces, maar dat de capaciteit op gebouwd erfgoed en archeologie hierin onvoldoende is en daardoor kwetsbaar. Het risico bestaat dat monumentale waarden niet voldoende meegewogen worden bij de besluitvorming.	Gemeente en provincie monitoren de borging van de wettelijke taken en de processen voor een juiste omgang met gebouwd erfgoed en archeologie in relatie tot de capaciteit. We gaan door met deze overleggen, minimaal twee keer per jaar.

Bevindingen

Samenwerking

De samenwerking tussen de gemeente en provincie is goed. Men weet elkaar te vinden en er is regelmatig contact over erfgoedzaken.

Afgeronde toezichtacties

Geen

Toezichtacties die blijven staan of worden aangepast

De toezichtactie blijft staan. Het risico blijft actueel en dit blijft dan ook onderwerp van gesprek.

Nieuwe risico's en nieuwe toezichtacties

Geen

Ruimtelijke Ordening (RO)

Risicofactoren		Toezichtacties
1.	De gemeente heeft een planning voor de ontwikkeling van het omgevingsplan voor het gehele grondgebied. Het omgevingsplan moet op 1 januari 2032 klaar zijn.	De gemeente maakt een nieuwe planning voor het omgevingsplan.

Bevindingen

Samenwerking

De samenwerking tussen de gemeente en provincie is goed. Men weet elkaar te vinden en er is regelmatig contact over zaken in de ruimtelijke ordening.

Afgeronde toezichtacties

Er zijn geen afgeronde acties

Toezichtacties die blijven staan of worden aangepast

Niet van toepassing

Nieuwe risico's en nieuwe toezichtacties

De toezichtactie wordt aangepast naar aanleiding van het gesprek. De gemeente komt met een nieuwe planning voor de omgevingsvisie en het daarbij horende omgevingsplan.

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

	Risicofactoren	Toezichtacties
1.	Algemene stand van zaken/uitvoeringsorganisatie: Kwaliteitscriteria: naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient de Verordening Kwaliteit VTH geactualiseerd te worden. Daarbij is van belang dat partijen waaraan taken zijn uitbesteed, ook aantoonbaar voldoen aan de Kwaliteitscriteria.	De gemeente stelt voor 1 juli 2025 de geactualiseerde Verordening Kwaliteit VTH vast.
2.	Beleidscyclus: a. Jaarrapportage en evaluatie: de gemeente werkt nog aan de jaarrapportage over 2024. b. Uitvoeringsprogramma: de gemeente heeft over 2025 nog geen uitvoeringsprogramma vastgesteld.	Actie 2a: De gemeente stelt voor 1 juli 2025 de jaarrapportage en evaluatie over 2024 vast. Actie 2b: De gemeente stelt voor 1 juli 2025 het uitvoeringsprogramma 2025 vast.

Bevindingen

Samenwerking

De contacten met de gemeente zijn goed en hebben een open en transparant karakter. Ondanks een aantal personele wisselingen bij de gemeente weten de gemeente en de provincie elkaar goed te vinden. De gemeente communiceert proactief over de stand van zaken van de actiepunten. Naast het contact met de IBT-contactpersoon bij de gemeente is er direct contact met VTH-collega's voor erfgoed en houtsingels.

Het afgelopen jaar zijn er geen meldingen van inwoners of organisaties over het functioneren van de gemeente ontvangen.

Afgeronde toezichtacties

Mede als gevolg van een aantal personele wisselingen zijn er geen actiepunten afgerond. Daarnaast heeft de gemeente de beleidsdocumenten (Uitvoerings- en handhavingsstrategie, uitvoeringsprogramma en jaarrapportage) kritisch doorgenomen en geconcludeerd dat deze documenten voor verbetering vatbaar zijn. De gemeente wil daarom de komende periode vooral inzetten op het op orde krijgen van de beleidscyclus. Zij heeft daarvoor structureel beleidscapaciteit georganiseerd.

Toezichtacties die blijven staan of worden aangepast

Alle toezichtacties blijven staan. Afgesproken is dat de gemeente een plan van aanpak opstelt voor het vaststellen van de geactualiseerde uitvoerings- en handhavingsstrategie, het uitvoeringsprogramma 2027 en een beknopte jaarrapportage en evaluatie 2025. De datum waarop deze documenten uiterlijk worden vastgesteld is 1 januari 2027.

Tevens is afgesproken dat de geactualiseerde Verordening Kwaliteit VTH voor 1 november 2026 wordt vastgesteld.

Nieuwe risico's en nieuwe toezichtacties

Voor het komende toezichtjaar worden er geen nieuwe risico's voorzien.
